

NIEUWSBRIEF

Geelbuikvuur Vroedmeester Pad

Beste lezer,

Zoals jullie al gemerkt zullen hebben, komt het voorjaar er al weer met rasse schreden aan. Dat betekent dat ook de geelbuikvuurpad en de vroedmeesterpad na een relatief lange winter hun opwachting zullen doen. 2009 wordt weer een spannend jaar want er zijn de laatste tijd weer aardig wat habitats opgeknapt en we zijn benieuwd naar de reactie van de beide soorten hierop.

Deze Nieuwsbrief is in eerste instantie bedoeld voor de personen die zich op hebben gegeven als teller voor de vroedmeesterpad.

Om iedereen op de hoogte te houden van deze activiteit hebben

wij de informatie naar alle leden van het Platform gestuurd, ook naar de Agendaleden.

In deze nieuwsbrief treffen jullie een bijgewerkte adreslijst aan van alle vroedmeester- en geelbuikvuurpad tellers, alsmede een uitnodiging om ook dit jaar weer van de partij te zijn. Vooral wat betreft de vroedmeesterpad zijn wij erg benieuwd naar de resultaten van 2009, omdat van sommige leefgebieden in 2008 nogal negatieve geluiden te horen waren. Aan een overzicht van de periode 2006-2008 wordt momenteel gewerkt. De tellers worden hier nog persoonlijk over benaderd.

Wat betreft de geelbuik zijn er weer een aantal leuke dingen te melden in het kader van het project dat door Natuurbalans-Limes Divergens BV wordt uitgevoerd in de Meertensgroeve en de Curfsgroeve. Hier is in opvolging van groeve Blom een herinstructie met de geelbuik van start gegaan in 2006 (Meertensgroeve) en 2008 (Curfsgroeve). Er wordt onder meer veel energie gestopt in habitatontwikkeling en verbetering. Hieronder volgt een korte beschrijving van recente activiteiten in beide groeves.

Meertensgroeve,

In het kader van een opdracht die uitgevoerd wordt door Natuurbalans-Limes Divergens BV en het IKL is er in overleg met Limburgs Landschap in 2008 en 2009 weer hard gewerkt om de Meertensgroeve geschikter te maken als leefgebied voor de vroedmeesterpad en de geelbuikvuurpad. Hieronder staan enkele foto's van de activiteiten van de afgelopen winter. Er is weer een groot oppervlak aan bosopslag verwijderd en een groot aantal karrensporen vernieuwd/aangelegd (zie foto's volgende pagina). Als je in de buurt bent moet je er zeker eens gaan kijken!! Het aantal vroedmeesterpaden wordt er momenteel geschat op 20 tot 40 volwassen exemplaren. Van de geelbuikvuurpad werd de populatie in 2008 op iets meer dan 100 (half)volwassen exemplaren geschat.

In maart 2009 zijn er op 20 plekken verdeeld over de hele groeve kleine karrenspoorachtige voortplantingsplekken aangelegd. Sommige wateren die in 2006 en 2007 geschikt waren als voortplantingswater zijn weer droog gezet of zelfs dichtgegooid. De ervaring leert dat deze wateren na 2 jaar nauwelijks meer een functie hebben. De ervaringen van de laatste jaren leren dat de eiafzetplekken zeer klein kunnen zijn. Een karrenspoor van 2 tot 3 meter lang en 40 cm breed en diep is al voldoende. Dit jaar gaan we dat in de Meertensgroeve en de Curfsgroeve weer testen, het buitenexperiment, is na de actie op dinsdag 17 maart er klaar voor.

Nu de eerste geelbuiken weer zullen ontwaken is het spannend om te gaan onderzoeken hoe ze hierop gaan reageren. Sommige karrensporen hebben zich al direct na de aanleg met water gevuld, andere zijn nog gortdroog en hebben een flinke regenbui nodig om water te krijgen. Er is dus sprake van veel variatie. Als je wilt zien hoe het werkt ga dan eens in de zomer een paar dagen na een flinke onweersbui kijken. Op de foto's zie je een aantal karrensporen liggen op de luchtfoto van de Meertensgroeve heb ik de nieuwe locaties globaal ingetekend, ze zijn allemaal vanaf de paden te bewandelen. Het vangen en lastig vallen van geelbuiken is uiteraard taboe! Zeker met de verontrustende berichten over de risico's van de schimmel Chytrid raden wij iedereen ten zeerste af om zomaar overal zijn net in te steken zonder hygiëne-voorschriften in acht te nemen. Meer informatie over de schimmel *Batrachochytrium dendrobatidis*, (die afgekort chytrid wordt genoemd) kun je vinden op internet. Als je op de site van Froglife (<http://www.froglife.org/Disease/Diseasechytrid.htm>) kijkt kan je veel informatie vinden.

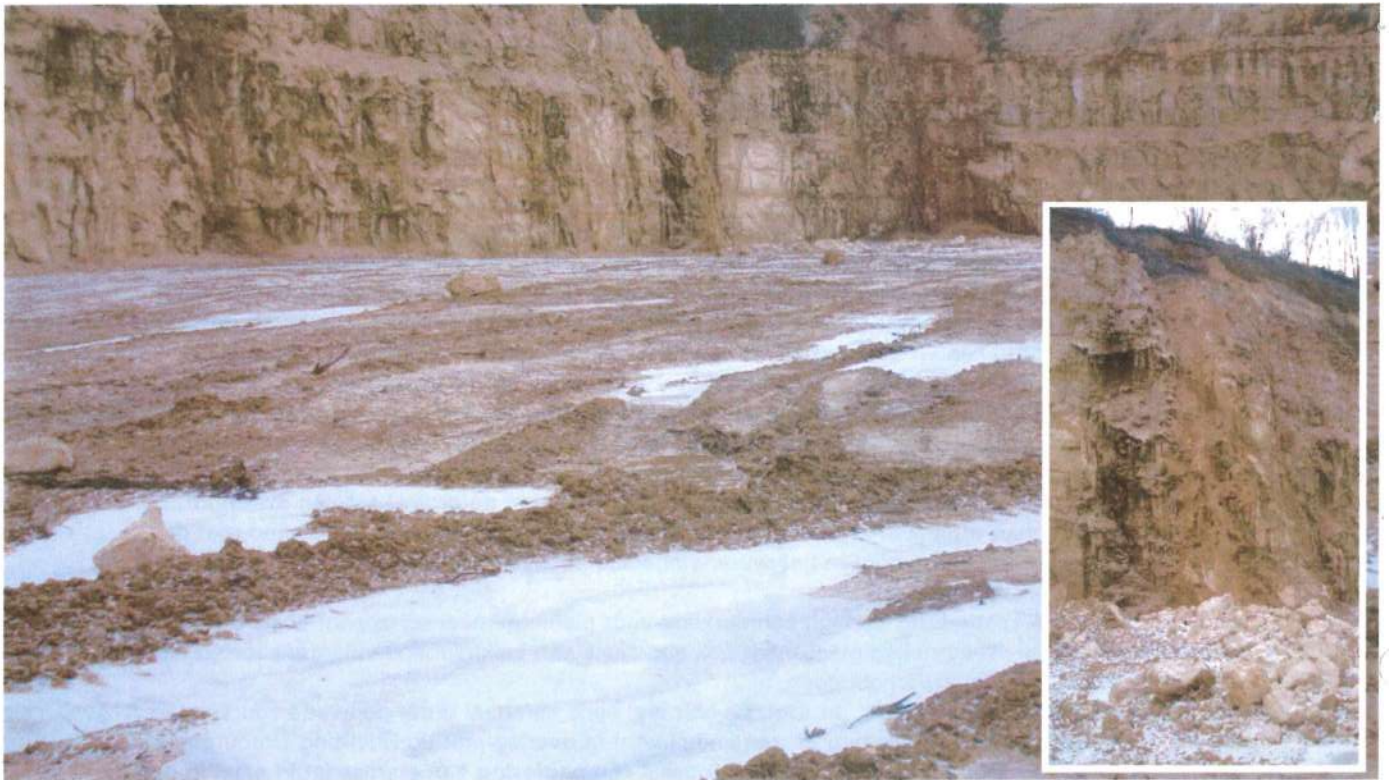
Meertensgroeve. Situatie maart 2009. De locaties van de nieuwe karrensporen zijn globaal aangegeven door middel van een rode stip.

Curfsgroeve

In de Curfsgroeve zijn het afgelopen najaar tijdens de eindafwerking van de groeve talloze karrenspoorachtige laagtes en dieptes aangelegd. In tegenstelling tot alle ander groeves hebben we er hier nadrukkelijk voor gekozen om geen enkele poel aan te leggen. Dat betekent dat er voor veel algemene amfibiesoorten slechts in zeer beperkte mate levenskansen bestaan. Het leven bestaat nu eenmaal uit keuzes maken en dat hebben we hier dan ook bewust en nadrukkelijk gedaan. De eindafwerking heeft in goed overleg met Ankerpoort maalbedrijven BV en de provincie Limburg plaatsgevonden. Omdat er allerlei belangen rondom de groeve spelen was dat niet altijd een eenvoudige zaak om een compromis te vinden waarmee iedereen uit de voeten kon, maar uiteindelijk is dit toch wel gelukt. Een groot winstpunt is dat de prachtige kalkkliffen in de groeve niet allemaal met löss zijn afgedekt en dat ook de afdekking met löss in de vlakke delen van de groeve tot een minimum is beperkt. Helemaal niet afdekken zou het mooiste zijn geweest, maar dat was in verband met de drinkwaterbelangen (de groeve ligt in het waterwingebied de IJzeren Kuilen) niet haalbaar.

De hoop is er op gevestigd dat soorten kenmerkend voor pioniergemeenschappen, zoals de geelbuikvuurpad, de vroedmeesterpad, maar ook een scala aan kalkminnende plantensoorten hierdoor een sterke concurrentiepositie behouden.

Voor de geelbuikvuurpad betekent dit dat zich hier wel eens een heel grote populatie zou kunnen ontwikkelen. Dat wordt dus spannen de komende jaren! In overleg met de Stichting Limburgs Landschap gaan we proberen om zo spoedig mogelijk een begrazing van start te laten gaan in de groeve. Dat is nog niet zo eenvoudig, want eerst moet de bestemming van de groeve hiervoor nog gewijzigd worden in 'natuur'. Daarna hopen we met een aanvraag in het kader van het Programma Beheer de nodige financiën te verzamelen voor een degelijk (op zijn minst geitenbestendig) raster. Dat kost nogal wat voor een groeve van ruim 40 ha! Wordt er echter niet tijdig gestart met begrazing dan zal uiteindelijk de hele groeve verbossen. In de nazomer van 2008 zijn hier de eerste geelbuiken geïntroduceerd. Het project wordt voortgezet in 2009. Plekken om larven uit te zetten zijn er meer dan voldoende, dus dat is niet zo'n probleem. De groeve is overigens tot nu toe niet toegankelijk voor publiek. Enkele foto's van de groeve zijn afgebeeld op de volgende pagina.

De Curfsgroeve, januari 2009. In het kader van het uitzetexperiment was ik in de gelegenheid om de eindafwerking te begeleiden. Na een week achter de bulldozers aangehold te hebben was de eindafwerking ook in detail afgerond. Van grote wateren/poelen in de groeve is nergens sprake. De bodem is overal geaccidenteerd afgewerkt met her en daar grote puinwaaiers en steile kliffen die gelukkig niet onder een hoek van 30 graden zijn afgedekt met loss. En verder..... karrensporen, karrensporen en nog eens karrensporen. Inmiddels is de groeve formeel overgedragen aan de provincie Limburg. Uiteindelijk wordt de Stichting Limburgs Landschap de eigenaar van deze geweldige groeve.

Monitoring vroedmeesterpad 2009.

Luisteren naar roepactiviteit

Waar luisteren?

Voor ieder kernleefgebied hopen we weer dat iedereen weer **op twee warme zomeravonden** gaat luisteren bij de plekken waar in de periode 2000-2003 vroedmeesterpadden zijn gehoord en op plaatsen in de directe omgeving daarvan. Het doel is om tijdens de bezoeken op iedere plaats het aantal roepende dieren te bepalen. Het is dus de bedoeling dat je **op zoveel mogelijk plaatsen binnen het leefgebied luistert** om (ook eventueel onbekende) roepplaatsen te lokaliseren.

Wanneer luisteren?

Het is uiteraard van belang om op een geschikt avond te tellen. Het meest geschikt zijn vochtige warme avonden (bv de avond nadat er een flink onweer is geweest). Om de gegevens zo goed mogelijk te kunnen vergelijken zou het mooi zijn als er de eerste keer in een warme periode in **april of begin mei** wordt geteld, en de tweede keer tussen **half juni en de eerste week van juli**. Maar **goede weersomstandigheden** blijven natuurlijk een éérste vereiste, **en wat dat betreft laten de weergoden ons nog behoorlijk in de steek**. **Je hoeft niet per se alle poelen in een gebied op één avond te doen. Als je het leuker vindt dan mag dat ook over meerdere avonden.**

Een overzicht van de personen die aan het onderzoek naar roepactiviteit meedoen volgt hieronder, we hopen dat iedereen ook dit jaar weer mee zal doen. Actuele kaarten van de leefgebieden heeft iedereen vorig jaar ontvangen. Heb je die niet meer of wil je nieuwe kaarten laat dat dan even aan ons horen. We wensen jullie goede telavonden met veel roepende vroedmeesters (en geelbuiken).

Ben Crombaghs & Wilbert Bosman

Voor vragen kun je natuurlijk altijd even bellen.

Bureau Natuurbalans, Postbus 31070 6503 CB Nijmegen. T.a.v. Ben Crombaghs
Tel 024-3528882 (privé), 024-6822729 (werk) of 06-20742078

Adreslijst Tellers vroedmeesterpad Mergelland

Naam	Platform- lid	Teller	Agenda- lid	Leefgebied	Adres	Telefoon werk	privé	mailadres	
Frans Blezer	XX				Postbus 154	6040 AD Roermond	0475-386440	045-4053529	F.Blezer@ikt-limburg.nl
Denis & Cridi Frissen	XX	XX		A Hoge fronten	hemerijkstr 6	6301 AK Sibbe - Valkenburg	06-511512476		d.frissen@bosgroepen.nl
Els en Wim Derks	XX	XX		B Geuldalhelling noord	waterval 2a	6235NK Ulestraten	043-3643740		wimelders@hotmail.com
Ingo Jansen	XX	XX		D Ubachsberg	Marnixstraat 69d	1015 VC Amsterdam	020-5257332	020-6998976	ijanssen@science.uva.nl
Alex Kloor	XX	XX		E Geuldalhelling Zuid	Meutestraat 21c	6219 BJ Maastricht	06-12283248		akloor@home.nl
Ben Crombaghs	XX	XX		E Geuldalhelling Zuid	Rijksstraatweg 166	6573 DG Beek Ubbergen	06-20742078	024-6842729	crombaghs@natuurbalans.nl
Jurgen Mingels	XX	XX		F Bemelen Cadier en keer	Raadhuisplein 4a	6267 CW Cadier & Keer	043-4072700		jurgenmingels@home.nl
Raymond Tilmans	XX	XX		F Bemelen Cadier en keer	Vroelenstraat 6	6255 AL Noorbeek	043-3897541	043-4073099	ram.tilmans@privlimburg.nl
Patrick Kloet	XX	XX		G Gerendal	Gerendal 7	6305 PA Schin op Geul	043-4592469	06-51424027	P.Kloet@staatsbosbeheer.nl
Joost van Koppen	XX	XX		H Eckelrade	Bernhardlaan 19	6269 CX Margraten	043-4081369		j.vankoppen@prinsclauscentrum.nl
Gerard Janssen	XX	XX		J Kruisbos	Hoogbeek 14a	6305 BH Schin op Geul	06-13396465	043-4592941	greet41@hetnet.nl
Yvonne Fransen	XX	XX		K Holset	Holset 29	6295NC Lemiers	043-3061186		holset@hetnet.nl
Wiel Pittie	XX	XX		F Bemelen Cadier en keer	St. Anthoniusbank 34	6268 NP Bemelen (Gasthuis)	043-4071810		mmerken@planet.nl
Vincent Gustings	XX	XX		C Emmaberg-Schaelsberg	Grubbenweg 22	6343 CC Klimmen	06-40013109	045-4052141	vgustings@gmail.com/the_gust@hotmail.com
Rutger Gerritsen	XX	XX		C Emmaberg-Schaelsberg	Dorfstrasse 55,	52538 Selfkant-Wehr (Duitsland)	06-22149339		rutgergerritsen@hotmail.com

Leden Platform en agendaleden

Nicole Cordewener					Kruisstraat 10b	6301 PC Sibbe	043-6090051	06-53732797	n.cordewener@limburgs-landschap.nl
Harrie Huyben			XX	Terreineigenaare gbv-gebied	Heerenhofweg 6	6281AR Mechelen		Tel: 043 4552525	
Suzie evens			XX	Staatsbosbeheer Gerendal	Gerendal 7	6305 PA Schin op Geul	06-52402081		s.evans@staatsbosbeheer.nl
Tim van den Broek			XX	Natuurmonumenten	postbus 9955	1243 ZS Schraveland	035-6655971	5030-2448660	t.vandenbroek@natuurmonumenten.nl
Dhr. J. Langeweg	XX			Ankersmit Maalbedrijven bv	Postbus 260	6200 AG Maastricht	043-3663636		j.langeweg@ankerpoort.com
M. Merken	XX	XX		Vogelwerkgroep Bemelen	St. Anthoniusbank 3	6268 NR Bemelen (Gasthuis)	043-4072324	043-4072324	mmerken@planet.nl
W. Pittie	XX	XX		Vogelwerkgroep Bemelen	St. Anthoniusbank 34	6268 NP Bemelen (Gasthuis)	043-4071810		
Wilbert Bosman	XX	XX		Ecologisch adviesbureau Groenlanden	Coijse bandijk 120	6576 JH Ooij	024-6631346	024-6631346	w.bosman@ravon.nl
Raymond Creemers			XX	RAVON	Postbus 1413	6501 BK Nijmegen	024-3528818		kantoor@ravon.nl
Ton Stumpel			XX	Alterra	Dikkenbergweg 2	6721 AC Bennekom	0317-478763		Anton.Stumpel@wur.nl
Paul Voskamp	XX			Provincie Limburg, afdeling Groen	Postbus 5700	6202 MA Maastricht	43 06-52086277		pj.voskamp@privlimburg.nl
Martin Blom			XX	groeve-eigenaar	valkenburgerstraat 59	6325 BL Berg en Terblijt	043 6042527	06-51645078	abeblom@xs4all.nl
Peter van der Heijden			XX	Vogelwerkgroep Bemelen	oude akerstraat 7	6268 NB Bemelen	043-3623553		
Cridi Moors CNIME	XX	XX		Maastricht	Herbenusstraat 89	6211 RB Maastricht	043-3219941		frissen@cnime.nl
George Gubbels			XX	Noorbeek	Rubtelstraat 21	6255 AR Noorbeek	043-4571486		george.gubbels@gmail.com
Pieter Joop			XX	EC LNV	P.O. Box 30	6700 AA Wageningen	0317-474927		p.joop@mininv.nl
Maurice Mouthaan	XX			Natuurmonumenten	Schaapskoolweg 99	6414EL Heerlen	045 5285893	06 55825157	m.mouthaan@natuurmonumenten.nl
Ton Lenders			XX	Natuurhistorisch genootschap	groenstraat 106	Melick	0475-537045		tlenders@home.nl
Josien van Boekel			XX	Mheer en omgeving					boekel1@home.nl
Har van Buggenum			XX	-					h.vanbuggenum@hetnet.nl
Harrie Bussink			XX	-					h.bussink@limburgs-landschap.nl

